

A Pécsi Ítéltábla a dr. Varga Attila ügyvéd által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a ... Felszámoló, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (fél címe 2) által képviselt **B... Kereskedelmi és Egészségügyi Szolgáltató Kft. „f.a.”** (címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében - mely perbe az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott a Farkas és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Farkas Sándor ügyvéd) által képviselt **Alperesi beavatkozó** (címe) beavatkozó - a Kaposvári Törvényszék 2013. október 8. napján kelt 21.P.20.256/2013/13. számú ítélete ellen az alperesi beavatkozó által 14. sorszámmal benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja és a 3.614.000 (hárommillió-hatszáztizennégyezer) forint marasztalási összegből 1.524.000 (egymillió-ötszázhuszonnégyezer) forint vonatkozásában a késedelmi kamatok megfizetésére kötelezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a bíróság a beavatkozót, hogy fizessen meg a felperesnek tizenöt napon belül 90.350 (kilencvenezer-háromszázötven) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított, a másodfokú bíróság által kisebb részben kiegészített tényállás szerint az 1967. évben született, a korábbi években már több plasztikai beavatkozást is elvégeztető felperes feszes hasat és combot szeretett volna, ezért 2005. évben dr. **A.Cs** plasztikai sebésszel vette fel a kapcsolatot, aki az alperesi gazdasági társaság keretei között, az alperesi beavatkozó jogelődjével kötött együttműködési megállapodás alapján végzett esztétikai és helyreállító plasztikai sebészeti ellátást. A beavatkozó jogelődje, **M... Önkormányzat Kórház Rendelőintézete** biztosította az infrastrukturális háttérrel a műtéti beavatkozásokhoz, míg a beavatkozást és az azzal járó teljes szakmai, etikai és erkölcsi felelősséget az alperes vállalta.

Az alperes a felperesen három alkalommal végzett szépeszeti műtétet.

2005. november 17-én hasplasztika történt, a hozzájáruló nyilatkozaton a diagnózis és az elvégzendő műtét rovatban a valóságtól eltérően, latin nyelven köldöktáji sérvet, alhasi hasizom szétválást tüntetett fel az alperes, a kockázatok között magyarul szerepeltek az utóvérzés, a gyulladásos elváltozás, sebüregi savóképződés, sebszéli elhalás és hegburjánzás kifejezések. A szóbeli tájékoztatás az alperes képviselőjében eljáró dr. **A.Cs** részéről a műtét várható kimenetelét illetően arra korlátozódott, hogy a feszes hason egy alig látható heg marad majd, ha a heg esetlegesen mégis vastagabb lenne a vártnál, úgy az újabb műtéttel korrigálható lesz.

A hasplasztika a kívánt eredményt nem hozta meg, a felperes hasán mindkét oldalon

13-13 cm hosszan a hegvonalra rálógó bőrkettőzet látható, amelynek oka az oldalakon hagyott bőrtöbblet. A kialakult állapot további műtéttel javítható, a kétoldali bőrkettőzetet el kell távolítani. A korrekciós műtét az eredetileg elvárt eredményt hozhatja azzal az eltéréssel, hogy a középső heg szélessége az új hegkimetszés után is megmarad.

Második alkalommal 2006. január 13-án került sor műtéti beavatkozásra. Ekkor a műtéti hozzájáruló nyilatkozaton a kórisme és a gyógy mód is latinul került feltüntetésre, a dokumentációban (valótlanul) zsírdaganat szerepelt, a beavatkozás célja zsírleszívás volt. A beavatkozást követően a felperes combja és a feneke kissé egyenetlen felszínű maradt ugyan, de ez az állapot az alperes által végzett beavatkozással nem hozható egyértelmű összefüggésbe.

A harmadik műtét során, 2006. május 12. napján zsírleszívással egybekötött combplasztika történt. A kockázatok körében magyarul tüntette fel az alperes az utóvérzést, a gyulladásos elváltozást, a sebszéli bőrelhalást, míg a savóképződést latinul. Ezek tényleges előfordulási gyakoriságáról és a várt eredményre gyakorolt lehetséges kihatásokról tájékoztatást nem adott.

A combplasztika a célját nem érte el, jelentős asszimmetria, a hegekben mélységbeli eltérések, letapadások alakultak ki. Az esztétikai eredményt a műtét után kialakuló szövődmény, a savós szivárgás, a seb szétválása és a bőrelhalás okozta, ami miatt a felgyógyulás is hónapokig húzódott. Újabb műtéttel teljes korrekciót elérni nem lehet, azonban a hegeket ki lehet metszeni, szimmetrikussá lehet tenni.

A felperes a sebészeti beavatkozásokat az előnyös külső elérése érdekében vállalta. Az ezzel ellentétes eredmény miatt nem mer fürdőruhát hordani, házastársa előtt is igyekszik a saját szemében torzító hegeket palástolni. Mindez pszichésen is megviselte, önértékelésében negatívan érintette a felperest.

A felperes készpénzfizetési számla szerint alkalmanként 90.000 forintot fizetett a beavatkozások elvégzéséért. A helyreállító műtét költsége ÁFÁ-val növelten 1.524.000 forint, a műtéti beavatkozásra ezidáig nem került sor.

A felperes keresetében az alperest 10.500.000 forint és ennek 2006. július 1. napjától járó törvényes mértékű kamatai megfizetésére kérte kötelezni. A nem vagyoni kártérítés összegét 6.150.000 forintban, vagyoni kárainak összegét

4.350.000 forintban jelölte meg, azzal, hogy utóbbiból 850.000 forint az alperes részére kifizetett díj, míg 3.500.000 forint a helyreállító műtétek előrelátható költsége.

Az elsőfokú bíróság az alperest 3.614.000 forint, valamint ennek 2006. július 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatai, továbbá 268.000 forint részperköltség megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az alperesi beavatkozót a felperes javára 20.000 forint perköltségben marasztalta, valamint rendelkezett arról, hogy az alperes köteles az állam javára 216.800 forint feljegyzett illetéket megfizetni.

Megállapította, hogy a felperes és az alperes között a Ptk. 474.§ (1) bekezdésében szabályozott megbízási szerződés jött létre, kizárólag esztétikai indikációval, mindhárom beavatkozás szépészeti jellegű volt. A 2005. november 17-i hasplasztika kapcsán a tájékoztatás nem felelt meg az 1997. évi CLIV. törvény (Eü.tv.) 13.§-ában foglaltaknak, mivel a felperes nem kapott megfelelő tájékoztatást arról, hogy az általa kívánt előnyösebb külső megjelenésre milyen reális esély van. A nem megfelelő tájékoztatás miatt a felperes nem került abba a helyzetbe, hogy kellő megfontoltsággal tudjon dönteni a beavatkozás vállalásáról.

A 2006. január 13-i műtétnél sem volt megfelelő a tájékoztatás, de ezen műtét kapcsán nem állapítható meg a felperesnél károsodás, különös figyelemmel arra, hogy a felperesnek korábban volt már hasonló beavatkozása.

A 2006. május 12. napján történt combplasztika kapcsán az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a savóképződésről, illetve arról, hogy ez a kifejezés mit takar, megfelelően tájékoztatta volna a felperest, holott szépészeti jellegű beavatkozásnál különösen fontos tájékoztatni a műtétet kívánó páciensről arról, hogy a várt esztétikai eredmény bekövetkezésének milyen esélye van, a szövődmények milyen százalékban lépnek fel. A harmadik beavatkozás a szakma szabályainak megfelelően történt ugyan, a nem megfelelő tájékoztatás miatt azonban a felperes ebben az esetben sem volt annak a tudásnak az ismeretében, hogy a műtéti hozzájáruláson feltüntetett utóvérzés, gyulladás, sebszéli bőrelhalás, a latin nyelven feltüntetett seroma az esztétikai beavatkozás eredményét ilyen nagymértékben veszélyezteti; megfelelő tájékozottság esetén a műtéttel kapcsolatosan másképp is dönthetett volna.

Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az első műtét esetében az alperes képviselője az Eü.tv. 13.§-ában foglalt tájékoztatási kötelezettségét és a 77.§ (3) bekezdésében megfogalmazott elvárható gondosságot, a harmadik beavatkozás során a 13.§ szerinti tájékoztatási kötelezettségét sértette meg, így az alperes a Ptk.84.§ (1) bekezdés e) pontjára is figyelemmel a Ptk.318.§ szerinti kártérítési felelősséggel tartozik. A felperest ért nem vagyoni hátrány mérlegelésével a nem vagyoni kártérítés összegét 2.000.000 forintban állapította meg, értékelve, hogy a beavatkozások egészségkárosodást nem okoztak, de a felperes életét megváltoztatták. A megfizetett megbízási díjat illetően háromszor 90.000 forintnál magasabb összeget nem látott bizonyítottnak, így az első és a harmadik beavatkozás díját 50 %-kal csökkentve 90.000 forint visszafizetésére kötelezte az alperest, míg az igazságügyi szakértői vélemény alapján állapította meg a helyreállító plasztikai beavatkozás várható költségeit 1.524.000 forintban.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesi beavatkozó élt fellebbezéssel, kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását. Vitatta, hogy a tájékoztatási kötelezettség megsértése megállapítható lenne, de álláspontja szerint a mulasztás esetleges megtörténte sem vonhat maga után kártérítési kötelezettséget, mivel a felperes a tájékoztatási kötelezettség megsértésére nem alapozott kárigényt, ilyen értelmű keresetet nem terjesztett elő, nem tett ilyen tényelőadást sem, a tájékoztatási kötelezettség megsértése és a kár közötti okozati összefüggésre sincs peradat. Kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet az elvárható gondosság mércéjének megsértését megállapította, de nem indokolta, hogy az milyen konkrét magatartással történt, az ítélet így megalapozatlan, sőt, iratellenes is, miután az orvosszakértő szerint a plasztikai beavatkozásokat szakmai hiba nélkül végezték el.

Fellebbezését utóbb kiegészítette azzal, hogy a kártérítési tényállás első eleme, a vétkes magatartás, mulasztás hiányzik. A számos esztétikai műtéten átesett felperes a szükséges felvilágosítást megkapta, az ilyen típusú műtétek kockázatairól, szövődményeiről széleskörű tájékozottsággal bírt, soha nem állította, hogy alaposabb tájékoztatás esetén a műtéteket nem vállalta volna. Hivatkozott az orvosszakértői vélemény azon megállapítására, hogy a harmadik műtétnél a szövődményre a beteg figyelmét felhívták. Rámutatott, hogy a reoperációs műtét díja kárként még nem következett be, így azt a Ptk.355.§-ának figyelembevételével nem lehet megítélni.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult azzal, hogy okszerű és jogszerű mérlegelést támad alaptalanul az alperesi beavatkozó.

A fellebbezés túlnyomórésztben alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen és csaknem hiánytalanul állapította meg, azt a másodfokú bíróság kizárólag az alperes által a hasplasztika kapcsán ígért eredményt, illetve a combplasztika kapcsán nyújtott tájékoztatás tartalmi korlátozottságát érintő tényekkel egészítette ki; a jogi indokolás körében az elsőfokú bíróság által is ismertetett és értékelt tényeket a tényállás teljességének érdekében volt szükséges a tényállás részeként is feltüntetni.

A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróságnak az alperesi felelősség fennállására és annak terjedelmére vonatkozó érdemi álláspontját is; téves volt ugyanis az alperesi beavatkozó azon fellebbezési hivatkozása, hogy a felperes a tájékoztatási kötelezettség megsértésére nem hivatkozott és az elsőfokú ítélet ennek ellenére, alaptalanul állapította meg a tájékoztatási kötelezettség megsértését. A fellebbezési hivatkozással szemben a felperes 21.P.21.485/2011/15. számú jegyzőkönyv mellékleteként csatolt 15/F/2. alatti előkészítő iratának 6. oldala az alábbiakat tartalmazza: „soha nem kaptam részletes kioktatást a műtétekkel kapcsolatosan, ide értve a műtéti kockázat feltárását, a lehetséges szövődmények kialakulására figyelmeztetést. Ha dr. A.Cs úgy vélte,

hogy bármely okból a beavatkozás kockázatos és megvan az esélye, hogy nem az elvárt pozitív változás következik be, hanem ellenkezőleg, az eredmény kedvezőtlenebb külső megjelenést okoz, úgy erre külön, kifejezetten és nyomatékkel kellett volna figyelmeztetnie, hogy lehetőségem legyen a kockázatok mérlegelésével a megfelelő döntést meghoznom".

A tájékoztatás mikéntjére és annak hiányosságaira nézve dr. **Sz.L. 21.P.21.485/2011/21.** számú jegyzőkönyvben foglalt, aggálytalan tanúvallomása állt rendelkezésre. Eszerint a felperes lapos hasat szeretett volna; az alperes elmondta, hogy ehhez teljes hasplasztikát kell végezni, amihez hozzá tartozik a felpreparálás, felesleg kivágása, új köldökképzés és a szövetek egyesítése. A metszésnél azt adta elő, hogy a bikinivonalnál fogja ejteni és alig látható heg fog csak maradni. Amennyiben mégis úgy alakul, hogy vastagabb a heg, akkor reoperációra lehet szükség. A harmadik alkalommal a felperes vékonyabb, feszesebb bőrt szeretett volna a combján, az alperes képviselője elmondta, hogy ez combplasztikával oldható meg; kimetszik a felesleget és egyesítik a szövetet, kockázatokról nem esett szó.

A tanú szavahihetőségét illetően kétely nem merült fel, nem volt olyan peradat sem, ami az általa előadottakat cáfolta vagy kétségessé tette volna; így vallomása a felperes ez irányú hivatkozásait maradéktalanul alátámasztotta.

A másodfokú bíróság egyetértett azzal, hogy az alperes az Eü. törvény 13.§ (1) és (2) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségét megsértette. Az Eü. törvény 13.§ (1) bekezdése alapján a beteg jogosult a számára egyéniesített formában megadott teljes körű tájékoztatásra, miután mindazokat a körülményeket ismernie kell, amelyekből megállapíthatja, hogy milyen kockázatot vállal a műtéti hozzájárulás megadásával. Az Eü. törvény 135.§ (2) bekezdése szerint a tájékoztatás során kiemelt figyelmet kell fordítani a kezelés általánosan ismert jelentős mellékhatásaira, az esetleges szövődményekre és a beavatkozások lehetséges következményeire, azok előfordulási gyakoriságára.

A tájékoztatási kötelezettség tartalmi kellékeinek mibenléte nyilvánvalóan szakkérdés, mely kérdésben a bíróságnak a bekövetkezett eredmény ismerete mellett is az orvosszakértői véleményre kell támaszkodnia; a tájékoztatási kötelezettség mikénti teljesítésének megítélése azonban már bírói mérlegelés körébe tartozik. Így a beszerzett orvosszakértői vélemény azon megállapításából, hogy a harmadik műtét eredménytelenségét okozó szövődményekre felhívták a beteg figyelmét, nem következik, hogy a „figyelemfelhívás" választott módja (a lehetséges szövődményekre vonatkozó latin nyelvű kifejezés feltüntetése) megfelelő tájékozottságot eredményezhetett; ezzel szemben az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett ennek ellenkezőjére.

A felperes a tájékoztatás hiányosságai miatt nem volt abban a helyzetben, hogy megalapozottan döntsön, vállalja-e a műtétet a várható következmények és a lehetséges szövődmények ismeretében is. Ebből pedig minden további nélkül okszerűen vonható le az a következtetés, hogy a tájékozottsága esetén a felperes a beavatkozások elmaradása mellett is dönthetett volna. Az alperesi beavatkozó hivatkozásával ellentétben ez a következtetés további ténybeli megalapozást nem

igényel; amennyiben nincs olyan peradat, hogy az egészségügyi szolgáltatás igénybevevője a lehetséges kockázatok tudatos figyelmen kívül hagyásával, „mindenáron” kívánta volna a beavatkozást (ilyen a perbeli esetben fel sem merült), úgy a tájékozottság fogalmi lényegéből következően a többirányú döntés lehetőségét feltételezni kell.

A döntést érdemben nem befolyásolta ugyan, de helytálló volt az alperesi beavatkozó fellebbezése abban a tekintetben, hogy a gondossági követelmény megsértésére az első műtéti beavatkozás kapcsán sem lehetett következtetni. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos megállapítása valóban ellentétes a beszerzett P.21.485/2011/24. sorszámú szakvélemény 7. oldal 10. pontjában foglalt azon következtetéssel, hogy a műtét elvégzése megfelelően történt és az esztétikai eredmény sajnálatos módon csak részben függ a gondos kivitelezéstől. Ilyen szakértői megállapítás mellett önmagában abból a tényből, hogy a beavatkozás következményeként a hegvonatra rálógó, az oldalakon hagyott bőrtöbblet által előidézett bőrkettőzet alakult ki, nem következik, hogy ez a bőrtöbblet orvosi mulasztás következménye; a szakvélemény tartalmazza is, hogy a hasfali bőr nagyobb zsírszöveteket tartalmazó szerkezete és az alatta lévő, kevés bőralatti szövettel rendelkező lágyrészek eltérő tulajdonságai okán állhatott be ez a következmény.

Az Eütv. 77.§ (3) bekezdése megsértésére vonatkozó megállapítást ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet jogi indokolásából mellőzi, egyebekben kiegészíti az elsőfokú bíróság ítéletét a Ptk.339.§-ának felhívásával; a Ptk. 318.§-a és Ptk.84.§ (1) bekezdés e) pontja - különös figyelemmel arra, hogy a felperes vagyoni és nem vagyoni kártérítési igényt is érvényesített - nem elégséges a kártérítési felelősség megállapításához.

Az egyes kárigények elbírálása körében a másodfokú bíróság - a Ptk.355.§ (4) bekezdésére is figyelemmel - az elsőfokú bíróság által figyelembe vett összecszerűségi szempontokkal is egyetértett. A helyreállító műtétek díja a károsultat ért hátrány csökkentéséhez, illetve kiküszöböléséhez szükséges költség, a károsult felperes ennek megelőlegezésére nem köteles, így az alperesnek ezt a költséget attól függetlenül is meg kell térítenie, hogy a műtéteket a felperes ezidáig még nem végeztette el.

Miután azonban a kiadásra ténylegesen még nem került sor, a Ptk.301.§ (1) bekezdése szerint késedelmi kamatokban való marasztalás ezen tőkeösszeg után a felperes esetében káronszerzéshez vezetne; így a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság fellebbezett részében egyebekben helyes ítéletét a Ptk.253.§ (2) bekezdése alapján kisebb részben megváltoztatva mellőzte a reoperációs költség után az alperes késedelmi kamatokban történő marasztalását, amire a Ptk. 360.§ (2) bekezdésében foglalt, a késedelmes kötelezettre vonatkozó szabályok *megfelelő* alkalmazásáról rendelkező jogszabályhely adott lehetőséget.

A késedelmi kamatokra vonatkozó részbeni megváltoztatás nem érinti a felperes másodfokú pernyertességét. A felperest a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban felmerült, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés

a) pontja, (5) bekezdése szerinti ügyvédi munkadíj megilleti, azt az eredménytelenül fellebbező alperesi beavatkozó köteles megfizetni.

P é c s , 2014. január 30.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó
bíró, dr. Vogyicska Petra s.k. bíró